VĚDĚLI JSTE, ŽE...

- **Vratislav** (Polsko, 2016) přilákala jednu z největších investic do projektu Evropské hlavní město kultury v celkové výši přibližně 615 milionů eur?
- když bylo Evropským hlavním městem kultury město **Stavanger** (Norsko, 2008), došlo k navázání spolupráce s více než padesáti státy?
- u příležitosti konání Evropského hlavního města kultury v **Bruselu** (Belgie, 2000) proběhl první ročník přehlídky Zinneke, která se od té doby koná v ulicích města každé dva roky?
- **Plzeň** otevřela svůj první prostor pro kulturní a kreativní průmysly s názvem DEPO2015 v bývalé vozovně tramvají a autobusů?

60
EHMK od roku 1985 do roku 2019

6
let příprav

Kreativní Evropa – MEDIA
T +420 221 105 209, 210
E media@kreativnievropa.cz

Kreativní Evropa – Kultura
T +420 224 809 118, 119, 134
E kultura@kreativnievropa.cz

www.kreativnievropa.cz

EVROPSKÉ HLAVNÍ MĚSTO KULTURY

Projekt Evropské hlavní město kultury byl zahájen v roce 1985 na základě iniciativy někdejší řecké ministryně kultury Meliny Mercouri a od té doby se stal **jedním z nejuznávanějších projektů Evropské unie.**

Hlavní myšlenkou iniciativy je učinit různá evropská města středobodem kulturního života. Projekt je zaměřen na podporu umění a kultury, čímž **přispívá ke zlepšení kvality života ve městech a posílení sociální soudržnosti.** Občané se mohou zapojit do programu, který probíhá po celý rok, a mít tak větší podíl na rozvoji svých měst a utváření jejich kulturní podoby.

Získání titulu Evropské hlavní město kultury **vnáší do měst nový život a přispívá k jejich kulturnímu, společenskému a ekonomickému rozvoji.** Příklady mnoha měst, jež se do projektu v minulosti zapojila – mimo jiných Lille, Glasgow či Essen – dokládají, že získání tohoto titulu představuje skvělou příležitost pro revitalizaci městských center a přináší kreativitu, návštěvníky i mezinárodní uznání.

Projekt má ovšem přínos pro všechny Evropany, neboť vyzdvihuje kulturní rozmanitost Evropy a **nabízí nový pohled na sdílenou historii a kulturní dědictví.** Pořádání Evropských hlavních měst kultury podporuje vzájemné porozumění a ukazuje, že univerzální jazyk kreativity otevírá Evropu kulturám z celého světa.

Pořadateli Evropského hlavního města kultury se mohou stát všechny členské státy Evropské unie, kandidáti a potenciální kandidáti na členství v Evropské unii a také země, jež jsou zapojeny do programu Kreativní Evropa a jsou součástí Evropského sdružení volného obchodu/Evropského hospodářského prostoru.

2022
Vyhlášení soutěže o titul EHMK v Česku

2028
EHMK v Česku a Francii

34
let Evropských hlavních měst kultury

2
Evropská hlavní města kultury každý rok od roku 2021

Kreativní Evropa

NAPOMÁHÁ K...

Vytvoření ekonomického růstu

Každé euro investované z veřejných prostředků v **Monsu** (Belgie, 2015) přineslo místní ekonomice odhadovaný zisk mezi 5,5 a 6 eury.

Evropské hlavní město kultury **Marseille – Provence** (Francie, 2013) přilákalo rekordních 11 milionů návštěvníků.

Během konání projektu ve **Vratislavi** (Polsko, 2016) více než 40 % subjektů působících v oblasti kulturních a kreativních průmyslů zaznamenalo zvýšení obratu. V roce 2016 navštívilo Vratislav 5,2 milionů turistů, z čehož 1,6 milionu tvořili návštěvníci z jiných zemí, což představovalo výrazný nárůst počtu zahraničních turistů.

Rozvíjení pocitu sounáležitosti

V rámci programu *Pěstuj prostor* identifikovali obyvatelé **Plzně** (Česko, 2015) veřejné prostory, jež bylo zapotřebí zlepšit, a vytvořili pro každé z míst akční plán – vybrali projekty, které chtěli financovat, a sami přispěli k realizaci vylepšení s odbornou a finanční podporou pořadatelů projektu Evropské hlavní město kultury.

V **San Sebastiánu – Donostii** (Španělsko, 2016) se na zhruba 60 % aktivit podíleli místní obyvatelé, což napomohlo k dosažení stanoveného cíle, kterým bylo posílení sociální soudržnosti a vzájemného porozumění a respektu.

Regenerace měst

V průběhu konání projektu **Marseille – Provence** (Francie, 2013) došlo k hmotné proměně města, například v podobě nově otevřeného Muzea evropských a středomořských civilizací. Projekt se stal součástí investice do nové kulturní infrastruktury, jejíž výše přesahovala částku 600 milionů eur – ta byla následně začleněna do dlouhodobého projektu revitalizace města s investicemi v řádech miliard eur. Marseille – Provence obdrželo sponzorské dary ve výši 16,5 milionu eur od 207 společností.

V případě **Košic** (Slovensko, 2013) spolupracoval soukromý sektor s místními univerzitami na proměně tohoto průmyslového města a vyzdvižení jeho kreativního potenciálu, vytvoření kulturní infrastruktury a ustanovení Košic jako vyhledávané turistické destinace v Karpatském regionu.

Rozvíjení kulturních vazeb v Evropě

Více než 1 200 mezinárodních umělců přispělo do programu realizovaného v **Århusu** (Dánsko, 2017) a nedílnou součástí zhruba 80 % aktivit byla mezinárodní spolupráce a/nebo kulturní výměna v rámci Evropy.

PLZEŇ 2015 PO ČTYŘECH LETECH

Jiří Suchánek, ředitel Plzeň 2015, z. ú. a člen Monitorovacího a výběrového panelu pro EHMK

Většina evaluačních studií o projektech Evropských hlavních měst kultury (EHMK) vzniká 6–12 měsíců po konci hlavního roku, kdy jsou prezentována tak zvaná tvrdá data. Jeden zkušený gentleman mi v roce 2013, kdy jsem do projektu vstupoval, ovšem řekl, že to, jak byl projekt úspěšný, se pozná až za 5–10 let.

Plzeň vyhrála v soutěži o titul EHMK z pozice outsidera s tématem **Open Up**, který řešil primárně potřebu otevřít se Evropě z pohledu kulturní spolupráce, turismu a tak dále. Z pohledu jednoho z nejbohatších českých měst, které neřešilo žádný kruciální problém, jako upadající průmysl, vysokou nezaměstnanost apod. Po úvodní vlně euforie v roce 2010 přišlo následné velké vystřízlivění, vleklé problémy, které vyústily v řádnou krizi, řešení krize a následnou úspěšnou realizaci. Z původně plánovaného rozpočtu kolem 30 mil. eur zůstalo nakonec kolem 18 mil. eur. Český stát přispěl historicky asi nejmenší částkou v historii EHMK (kolem 4 mil. eur), ovšem kýžený Open Up se minimálně v podstatné části projektu povedl! **Plzeň se změnila, je lepším, živějším, otevřenějším a progresivnějším městem.** Kulturní aktéři si sáhli na doposud nedosažitelné projekty. Město má nové moderní divadlo, kreativní zónu DEPO2015, opravený amfiteátr, nezávislé prostory, jako Moving Station a Papírna, a desítky aktivních lidí, kteří i na sklonku roku 2019 pracují na tom, aby byla Plzeň lepším městem. Kultura se daleko více přesunula z kamenných budov do ulic – **lidé víc „žijí město“**. Podařilo se nastartovat spolupráci s Bavorskem, která se i nyní věnuje kulturní výměně, baroknímu dědictví i rozvoji kreativních průmyslů. Město založilo tradici festivalu světla, který láká každoročně desítky tisíc lidí, do města jezdí umělci z celého světa na rezidence, obyvatelé si sami pořádají setkání v rámci Evropského dne sousedů nebo provázejí po alternativních procházkách městem. Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara i díky projektu EHMK získala cenné mezinárodní zkušenosti a čile spolupracuje se Západem, ale třeba i Tchaj-wanem, Izraelem... Design už není v Plzni cizí slovo a hlasitě se hovoří o kandidatuře na jeden z titulů **Kreativních měst UNESCO.**

Za šest let, co v Plzni žiju, se město změnilo, rozkvetlo, udržitelnost EHMK běží. Nejdříve to trochu bolelo, ale stálo to za to!

36%
nárůst cestovního ruchu v letech 2013–2015

101,2
mil. Kč zaplatili návštěvníci na DPH a spotřební dani

2015 Plzeň
Evropské hlavní město kultury